

Z A K O N

O SPREČAVANJU NASILJA I NEDOLIČNOG PONAŠANJA NA SPORTSKIM PRIREDBAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se mere za sprečavanje nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama, kao i obaveze organizatora i ovlašćenja nadležnih organa u sprovođenju tih mera.

Član 2.

Sportske priredbe, u smislu ovog zakona, jesu sportska takmičenja i sportske manifestacije.

Organizator sportske priredbe, u smislu ovog zakona, jeste sportski savez, sportsko društvo, sportska organizacija - klub, drugo pravno ili fizičko lice koje se stalno ili povremeno bavi organizacijom sportskih priredbi, odnosno koje je preuzelo organizovanje određene sportske priredbe, ili vršenje određenih poslova u organizovanju sportske priredbe.

Vreme održavanja sportske priredbe, u smislu ovog zakona, je vremenski interval od jednog časa pre početka sportske priredbe do jednog časa nakon njenog završetka, odnosno, kad se održavaju sportske priredbe povećanog rizika, vremenski interval od 90 minuta pre početka sportske priredbe do 90 minuta nakon njenog završetka.

Učesnici sportske priredbe, u smislu ovog zakona, jesu sva lica prisutna na sportskoj priredbi.

Sportski objekat, u smislu ovog zakona, je objekat namenjen za održavanje sportskih priredbi, koji pored sportskog terena ima i gledalište.

Sportski teren, u smislu ovog zakona, jeste prostor na kome se obavlja sportska aktivnost (sportska igra, takmičenje), kao i prostor do gledališta.

Član 3.

Organizator sportske priredbe, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo), dužan je da osigura bezbedno održavanje sportske priredbe i da preduzme mere kojima se predupređuje i onemogućava izbijanje nasilja i nedoličnog ponašanja gledalaca.

Kad sportski savez, sportsko društvo, sportska organizacija - klub poveri organizaciju sportske priredbe ili vršenje određenih poslova u organizaciji sportske priredbe drugom pravnom ili fizičkom licu, dužan je da vrši nadzor nad sprovođenjem mera utvrđenih ovim zakonom.

Član 4.

Pod nasiljem i nedoličnim ponašanjem na sportskim priredbama, u smislu ovog zakona, smatra se naročito:

- 1) fizički napad na učesnike sportske priredbe;
- 2) fizički obračun između učesnika na sportskoj priredbi;
- 3) bacanje na sportski teren ili u gledalište predmeta koji mogu da ugroze život, fizički integritet lica ili imovinu;
- 4) izazivanje mržnje ili netrpeljivosti koja može da dovede do fizičkih sukoba učesnika;
- 5) oštećivanje sportskog objekta, opreme, uređaja i instalacija na sportskom objektu na kome se održava sportska priredba;
- 6) izazivanje nereda prilikom dolaska, odnosno odlaska sa sportskog objekta ili u sportskom objektu, remećenje toka sportske priredbe ili ugrožavanje bezbednosti učesnika sportske priredbe ili trećih lica;
- 7) neovlašćeni ulazak na sportski teren;
- 8) neovlašćeni ulazak u službene prostorije i službene prolaze sportskog objekta na kome se održava sportska priredba;
- 9) unošenje u sportski objekat i upotreba alkohola ili drugih opojnih sredstava;
- 10) unošenje u sportski objekat odnosno korišćenje pirotehničkih sredstava i drugih predmeta i sredstava kojima može da se ugrozi bezbednost učesnika u sportskoj priredbi ili ometa njen tok;
- 11) neovlašćeni ulazak u deo gledališta sportskog objekta koji je namenjen protivničkim navijačima.

Član 5.

Na organizovanje sportskih priredbi shodno se primenjuju i propisi o okupljanju građana.

Član 6.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

II. MERE ZA SPREČAVANJE NASILJA I NEDOLIČNOG PONAŠANJA NA SPORTSKIM PRIREDBAMA

1. Preventivne mere

Član 7.

U cilju preventivnog delovanja i smanjenja rizika izbijanja nasilja i nedoličnog ponašanja gledalaca, sportski savezi, sportska društva, sportske organizacije - klubovi dužni su da:

1) podstiču organizovanje i dobro ponašanje svojih navijača i njihovih klubova;

2) ostvaruju odgovarajuće informisanje svojih navijača (sastanci sa navijačima, izdavanje biltena i dr.);

3) koordiniraju aktivnosti sa klubovima svojih navijača prilikom organizovanog odlaska na sportske priredbe na kojima su te sportske organizacije - klubovi i njihovi navijači gostujući;

4) uredi sportskim pravilima iz svoje nadležnosti koje se sportske priredbe smatraju visoko rizičnim i koje mere su organizatori sportskih priredbi i drugi učesnici dužni da preduzmu, u skladu sa zakonom i drugim propisima, na sportskim priredbama visokog rizika;

5) preduzmu druge mere i aktivnosti, u skladu sa zakonom, propisima donetim na osnovu zakona i sportskim pravilima.

2. Mere koje se preduzimaju na sportskim priredbama

Član 8.

Organizator sportske priredbe je dužan da obrazuje odgovarajuću redarsku službu, ili da angažuje pravno lice ili preduzetnika radi obavljanja poslova fizičkog obezbeđenja i održavanja reda na sportskoj priredbi.

Prilikom vršenja poslova iz stava 1. ovog člana redarska služba je ovlašćena da:

1) zabrani pristup objektu na kome se održava sportska priredba licima koja su pod uticajem alkohola ili drugih opojnih sredstava, ili se iz njihovog ponašanja može zaključiti da su skloni nasilnom ili nedoličnom ponašanju;

2) efikasno odvoji gostujuće navijače usmeravanjem na posebne ulaze i izlaze iz sportskog objekta i poseban deo gledališta koji je za njih određen;

3) onemogući ulazak gledalaca na sportski teren;

4) onemogućiti unošenje ili prodaju alkoholnih pića u sportskom objektu;

5) onemogućiti unošenje u sportski objekat predmeta koji se mogu upotrebiti u nasilničkim postupanjima (pirotehnička sredstva, motke, flaše i sl.), odnosno kojima se može ometati tok sportske priredbe (ogledala, laserski pokazivači, zvučni uređaji veće snage, transparenti ili obeležja kojima se podstiče rasna, verska, nacionalna ili druga netrpeljivost i mržnja, odnosno čiji je sadržaj uvredljiv ili nepristojan i sl.);

6) upozori, odnosno udalji gledaoce zbog nedoličnog ponašanja kojim se može izazvati nasilje na sportskoj priredbi ili ometati njen tok.

Kad gledalac ili grupa gledalaca postupi suprotno nalogima redarske službe ili pruži fizički otpor, o tome se bez odlaganja obaveštava ovlašćeno lice Ministarstva.

Član 9.

Organizator je dužan da ostvari saradnju sa Ministarstvom, radi sprovođenja mera i naloga koji se odnose na održavanje javnog reda i mira.

Organizator je dužan da za vreme sportske priredbe obezbedi prisustvo odgovarajuće službe medicinske pomoći, kao i da ostvari saradnju, a po potrebi preduzme mere da obezbedi i prisustvo drugih nadležnih organa i organizacija, javnih službi i javnih preduzeća (vatrogasne jedinice, inspeksijske i komunalne službe i dr.).

3. Mere koje se preduzimaju na sportskim priredbama povećanog rizika

Član 10.

Sportske priredbe povećanog rizika su:

1) domaće i međunarodne sportske priredbe od većeg takmičarskog značaja;

2) sportske priredbe na kojima se očekuje prisustvo velikog broja gledalaca ili navijača gostujućih klubova;

3) druge sportske priredbe kad posebne okolnosti ukazuju da na njima može doći do nasilja ili nedoličnog ponašanja gledalaca.

Koje se domaće i međunarodne sportske priredbe u smislu stava 1. tačka 1. ovog člana mogu smatrati od većeg takmičarskog značaja, određuje svojim aktom nadležni sportski savez u Republici.

Član 11.

Kad okolnosti iz člana 10. stav 1. tač. 2. i 3. ovog zakona ukazuju na rizik od izbijanja nasilja i nedoličnog ponašanja gledalaca na sportskoj priredbi, organizator sportske priredbe je dužan da:

1) o tim okolnostima obavesti bez odlaganja, a najkasnije 48 časova pre početka sportske priredbe, Ministarstvo i druge nadležne organe, nadležni sportski savez i druge zainteresovane sportske organizacije, kao i sportiste koji učestvuju u sportskoj priredbi;

2) odredi odgovorno lice koje je zaduženo za rukovođenje sprovođenjem mera za sprečavanje nasilničkog i nedoličnog ponašanja gledalaca i za saradnju sa Ministarstvom;

3) ostvari saradnju sa Ministarstvom radi postupanja po nalogima koji se odnose na obezbeđivanje javnog reda i mira na sportskoj priredbi;

4) ostvari saradnju sa predstavnicima klubova navijača u cilju međusobne razmene informacija i obezbeđenja da klubovi navijača odrede deo redara na sportskoj priredbi iz svojih redova, radi pružanja pomoći u održavanju reda na sportskoj priredbi i obaveštavanja gledalaca.

Član 12.

Organizator je dužan da pre početka, za vreme trajanja i po završetku sportske priredbe povećanog rizika:

1) obezbedi odvajanje grupa gostujućih navijača prodajom ulaznica na odvojenim i posebnim prodajnim mestima;

2) obezbedi da se u prodaju puste samo ulaznice za mesta za sedenje, odnosno onoliki broj ulaznica za stajanje koji, u zavisnosti od kapaciteta sportskog objekta, ne ugrožava bezbednost učesnika sportske priredbe;

3) ostvari saradnju sa sportskim organizacijama - klubovima koji učestvuju u sportskoj priredbi u pogledu prodaje ulaznica za njihove navijače;

4) odredi posebne ulaze, izlaze i deo gledališta za grupe gostujućih navijača, ukoliko se očekuje njihov organizovani dolazak ili dolazak u većem broju;

5) obezbedi preko programa sportske priredbe ili drugih sredstava informisanja podsticanje gledalaca na korektno ponašanje.

Član 13.

Organizator je dužan da u saradnji sa sportskim klubovima koji učestvuju na sportskoj priredbi i klubovima njihovih navijača obezbedi vođenje evidencije o identitetu lica kojima se ulaznice prodaju, odnosno ustupaju preko klubova navijača, kao i da omogući uvid u te evidencije ovlašćenom licu Ministarstva.

Član 14.

Na dan održavanja sportske priredbe povećanog rizika ulaznice se po pravilu ne mogu prodavati u sportskom objektu na kome se sportska priredba održava ili u njegovoj neposrednoj blizini, već samo na posebnim prodajnim mestima.

Odobrenje za određivanje prodajnih mesta iz stava 1. ovog člana daje Ministarstvo.

Član 15.

Organizator je dužan da obezbedi da se sportska priredba povećanog rizika održi u sportskom objektu koji ima:

1) odgovarajuće ograde ispred sportskog objekta za usmeravanje i razdvajanje protivničkih grupa navijača;

2) odgovarajuće ograde za sprečavanje ulaska gledalaca na sportski teren;

3) odgovarajuće ograde za razdvajanje protivničkih grupa navijača;

4) odgovarajući broj jasno i vidljivo obeleženih ulaza i izlaza prema svim delovima gledališta;

5) odgovarajuća sedišta koja se ne mogu odvaliti samo korišćenjem fizičke snage;

6) odgovarajući prostor za ovlašćeno lice Ministarstva, nadležno za održavanje javnog reda i mira na sportskoj priredbi sa kojeg ima jasan pregled sportskog terena i gledališta;

7) tehničku opremu za praćenje i snimanje ponašanja gledalaca na sportskom objektu;

8) prostoriju za pružanje hitne medicinske pomoći;

9) odgovarajući broj muških i ženskih mokrih čvorova u svim delovima gledališta;

10) prostor za bezbedan smeštaj prevoznih sredstava gostujućih ekipa;

11) sistem javnog razglasa;

12) odgovarajuće osvetljenje ukoliko se sportska priredba održava u večernjim časovima, kao i obezbeđeno neprekidno napajanje električnom energijom.

Uslove iz stava 1. ovog člana dužan je da ispuni i organizator drugih sportskih priredaba, osim uslova utvrđenih tač. 1), 3), 6), 7) i 10) navedenog stava.

Bliže uslove iz stava 1. ovog člana i njihovu ispunjenost utvrđuje nadležni sportski savez, odnosno asocijacija klubova, uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove sporta i saglasnost Ministarstva.

Član 16.

Gostujući sportski klub koji učestvuje na sportskoj priredbi povećanog rizika obavezan je da:

1) najkasnije tri dana pre organizovanog polaska navijača na sportsku priredbu obavesti organizatora sportske priredbe o svim elementima bitnim za prijem kluba i njegovih navijača (dan i vreme polaska, procena broja navijača koji dolaze, način prevoza, mesto boravka ili okupljanja, imena vođa navijača i sl.);

2) ostvari saradnju sa klubom svojih navijača i učestvuje u organizaciji njihovog dolaska na sportsku priredbu;

3) obezbedi raspodelu karata za svoje navijače koje je dobio od organizatora sportske priredbe;

4) preduzme druge potrebne mere da klub i njegovi navijači ne budu uzrok nasilja i nereda na sportskoj priredbi.

4. Mere koje preduzimaju nadležni državni organi

Član 17.

Ministarstvo prilikom održavanja sportskih priredaba povećanog rizika može da naloži preduzimanje svih potrebnih mera za sprečavanje nasilja i nedoličnog ponašanja gledalaca, a naročito da:

1) naloži grupama gostujućih navijača kretanje određenim pravcem prilikom dolaska, odnosno odlaska iz sportskog objekta;

2) naloži organizatoru sportske priredbe otklanjanje uočenih nedostataka sportskog objekta ili propusta u organizaciji;

3) zabrani ulazak na sportsku priredbu, odnosno udalji sa sportskog objekta lice iz čijeg se ponašanja može zaključiti da je sklono nasilničkom i nedoličnom ponašanju.

Ministarstvo pred sportsku priredbu povećanog rizika najmanje 24 časa pre njenog početka vrši pregled sportskog objekta na kome će se sportska priredba održati i ostvaruje uvid u organizacione pripreme.

Član 18.

Zabranjena je prodaja alkoholnih pića na prilazima, u neposrednoj blizini i u sportskom objektu tri časa pre i po završetku sportske priredbe povećanog rizika, kao i za vreme njenog održavanja.

5. Troškovi sprovođenja mera

Član 19.

Organizator sportske priredbe snosi troškove koji se odnose na preduzimanja mera iz čl. 7-15. ovog zakona.

Organizator može sa Republikom Srbijom zaključiti ugovor o obavljanju određenih poslova obezbeđenja sportske priredbe i sprovođenja određenih mera za sprečavanje nasilja i nedoličnog ponašanja gledalaca, koji ne spadaju u redovne poslove održavanja javnog reda i mira.

Ugovor iz stava 2. ovog člana zaključuje u ime Republike Srbije ministar nadležan za unutrašnje poslove.

Prihodi ostvareni obavljanjem poslova i sprovođenjem mera iz stava 2. ovog člana prihod su budžeta Republike.

III. KAZNE NE ODREDBE

1. Krivično delo

Nasilničko ponašanje na sportskoj priredbi

Član 20.

Ko u nameri da izazove nasilje uđe na sportski teren ili ulaskom u sportski teren izazove nasilje, fizički napadne na učesnike sportske priredbe, unese u sportski objekat ili baca na sportski teren ili među gledaoce predmete, pirotehnička sredstva ili druge eksplozivne, zapaljive ili škodljive supstance koji mogu da izazovu telesne povrede ili ugroze zdravlje učesnika sportske priredbe ili učestvuje u fizičkom obračunu na sportskoj priredbi, kazniće se zatvorom od tri meseca do jedne godine.

Ko u grupi izvrši krivično delo iz stava 1. ovog člana, kazniće se zatvorom od šest meseci do tri godine.

Kolovođa grupe koja izvrši krivično delo iz stava 1. ovog člana, kazniće se zatvorom od jedne godine do pet godina.

2. Prekršaji

Član 21.

Novčanom kaznom od 200.000 do 400.000 dinara kazniće se za prekršaj sportski savez, sportsko društvo, organizacija u oblasti sporta ili klub ili drugo pravno lice ako:

1) ne osigura nesmetano i bezbedno održavanje sportske priredbe (član 3. stav 1. ovog zakona);

2) ne vrši nadzor nad sprovođenjem mera utvrđenih ovim zakonom (član 3. stav 2. ovog zakona);

3) ne preduzme propisane preventivne mere (član 7. ovog zakona);

4) ne organizuje, odnosno ne angažuje odgovarajuću redarsku službu (član 8. stav 1. ovog zakona);

5) odbije saradnju sa Ministarstvom (član 9. stav 1. ovog zakona);

6) ne obezbedi za vreme sportske priredbe prisustvo odgovarajuće službe medicinske pomoći ili ne ostvari saradnju sa drugim nadležnim organima i organizacijama (član 9. stav 2. ovog zakona);

7) ne preduzme propisane mere kad su okolnosti ukazivale da postoji rizik da dođe do nasilja ili nedoličnog ponašanja gledalaca ili ne postupi po nalogima Ministarstva u vezi održavanja sportske priredbe povećanog rizika (član 11. ovog zakona);

8) ne preduzme propisane mere pre početka, za vreme trajanja i po završetku sportske priredbe povećanog rizika (član 12. ovog zakona);

9) ne obezbedi ograničenje prodaje ulaznica za sportske priredbe povećanog rizika ili ne obezbedi vođenje propisanih evidencija, odnosno ne pruži ih na uvid ovlašćenom licu Ministarstva (član 13. ovog zakona);

10) prodaje ulaznice van odobrenih posebnih prodajnih mesta (član 14. ovog zakona);

11) ne obezbedi da se sportska priredba povećanog rizika održi na odgovarajućem sportskom objektu (član 15. stav 1. ovog zakona);

12) u svojstvu gostujuće ekipe ne preduzme zakonom propisane mere (član 16. ovog zakona);

13) prodaje alkoholna pića suprotno zabrani (član 18. ovog zakona).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana fizičko lice koje je organizator sportske priredbe kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 dinara ili kaznom zatvora do šezdeset dana.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana preduzetnik će se kazniti novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara ili kaznom zatvora do šezdeset dana.

Pravnom licu kome je izrečena kazna za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se uz izrečenu kaznu izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti.

Odgovornom licu kome je izrečena kazna za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se izreći i zaštitna mera zabrane da vrši određene poslove.

Preduzetniku kome je izrečena kazna za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određenih delatnosti.

Član 22.

Uz kaznu za prekršaj fizičkom licu se može izreći zaštitna mera zabrane prisustvovanja određenim sportskim priredbama, pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Zabrana prisustvovanja određenim sportskim priredbama sastoji se u obavezi učinioca prekršaja, da se neposredno pre početka određenih sportskih priredaba lično javi službenom licu u odeljenju unutrašnjih poslova, odnosno policijskoj stanici, na području na kojem se učinilac prekršaja zatekao i da boravi u njihovim prostorijama do završetka sportske priredbe.

Zaštitna mera iz stava 1. ovog člana može se izreći u trajanju od tri meseca do jedne godine.

Član 23.

Kaznom zatvora do šezdeset dana kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) oštećuje sportski objekat na kome se odvija sportska priredba, njegovu opremu, uređaje, instalacije i drugi inventar (član 4. tačka 5) ovog zakona);

2) baca bilo kakav predmet na sportski teren ili ometa odvijanje sportske priredbe posebnim tehničkim sredstvima ili drugim napravama (član 4. tač. 6) i 10) ovog zakona);

3) neovlašćeno ulazi u sportski teren (član 4. tačka 7) ovog zakona);

4) za vreme održavanja sportske priredbe, kao i neposredno pre ili posle održavanja sportske priredbe neovlašćeno ulazi u službene prostorije i službene prolaze sportskog objekta na kome se odvija sportska priredba (član 4. tačka 8) ovog zakona);

5) za vreme održavanja sportske priredbe unosi u sportski objekat ili upotrebljava alkohol ili opojna sredstva (član 4. tačka 9) ovog zakona);

6) neovlašćeno uđe u deo gledališta namenjen protivničkim navijačima (član 4. tačka 11) ovog zakona);

7) ne postupi po nalogima službenog osoblja (član 8. stav 2. ovog zakona);

8) postupi suprotno zabrani, odnosno obavezi iz člana 22. ovog zakona.

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1. tač. od 1) - 7) ovog člana fizičkom licu se može izreći zaštitna mera zabrane prisustvovanja određenim sportskim priredbama.

Za ponovljeni prekršaj iz stava 1. tač. od 1) - 7) i za prekršaj iz stava 1. tačka 8) ovog člana, zaštitna mera zabrane prisustvovanja određenim sportskim priredbama izriče se obavezno.

IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

Sportske organizacije, društva, savezi i druga pravna i fizička lica koja se bave organizovanjem sportskih priredbi uskladiće svoja akta sa ovim zakonom u roku od šezdeset dana od njegovog stupanja na snagu.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".